

ภาคผนวก 1
แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

ที่ ทม 1212/ ๐๗1

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
วิทยาเขตปัตตานี ๙.ปัตตานี ๙4๐๐๐

๒1 มกราคม 2534

เรื่อง ขอความร่วมมือตอบแบบสอบถาม

เรียน

- สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. แบบสอบถามจำนวน ชุด
2. รายชื่อผู้บริหารและครูผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน ชุด

ช่วยนางสาวมีนา อุดมย์เกษม นักศึกษาปริญญาโท สาขาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี กำลังทำวิจัยเรื่อง ทัศนคติของผู้บริหารและครูในโรงเรียน ของมูลนิธิกสิกรรมผู้รับใช้ดวงอาทิตย์นรมลของพระแม่มาเรียต่อปรัชญาการศึกษาของคอนนอตสไก โดยมี ผศ.ดร.สุวิทย์ บุญช่วย และ ผศ.ดร.วัน เคชพิชัย เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ในการนี้บัณฑิตวิทยาลัยใคร่ขอความอนุเคราะห์มายังสถานศึกษาของท่านให้ให้ความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถาม สำหรับผู้บริหารและครูตามรายชื่อที่แนบ ทั้งนี้เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาดัชนีการศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ด้วย จักเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(นายทวี ทิมชา)

รองคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ฝ่ายวิทยาเขตปัตตานี

ปฏิบัติราชการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานเลขาธิการบัณฑิตวิทยาลัย

โทร.(๐73) 349111 ต่อ 320

แบบสอบถามผู้บริหารและครู

เพื่อวัดทัศนคติต่อปรัชญาการศึกษาของคอนบอสโกและการปฏิบัติงานของผู้บริหารและครู

แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามเพื่อการวิจัยเรื่องทัศนคติของผู้บริหารและครูต่อปรัชญาการศึกษาของคอนบอสโก และการปฏิบัติของผู้บริหารและครู ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นแบบวัดทัศนคติต่อปรัชญาการศึกษาของคอนบอสโก

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผลการตอบแบบสอบถามทั้ง 3 ตอนนี้จะใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงและส่งเสริมการดำเนินงานของโรงเรียนให้คงไว้ซึ่งปรัชญาและเป้าหมายเฉพาะของโรงเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ อีกทั้งเป็นแนวทางในการพัฒนาองค์การให้สอดคล้องกับปรัชญาการศึกษาของคอนบอสโกที่โรงเรียนยึดเป็นแนวในการอบรม และยังเป็นแนวทางในการประยุกต์ปรัชญาการศึกษาของคอนบอสโกให้เหมาะสมและสอดคล้องกับสังคมและวัฒนธรรมไทย และปรับให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงในยุคสมัยที่เป็นไปอย่างรวดเร็ว

ผู้วิจัยใคร่ขอความกรุณาจากผู้บริหารและครูทุกท่านช่วยตอบแบบสอบถามนี้ตามความจริงให้มากที่สุด เพื่อผลของการวิจัยจะได้มีความเที่ยงตรงอย่างแท้จริง ซึ่งจะก่อให้เกิดประโยชน์ในการนำผลวิจัยไปใช้ในการพัฒนาหน่วยงานของท่าน การตอบแบบสอบถามครั้งนี้ ท่านไม่ต้องระบุชื่อของท่าน และผลการตอบแบบสอบถามจะไม่กระทบต่อการพิจารณาความดีความชอบและการขึ้นเงินเดือนของท่านแต่ประการใด หวังว่าคงจะได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดี ผู้วิจัยขอขอบคุณในความร่วมมือของท่านมา ณ ที่นี้ด้วย

นางสาวมีนา อตุลย์เกษม

นักศึกษาระดับปริญญาโทสาขาคำอธิบายการศึกษา
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดกาเครื่องหมาย ✓ กับตัวเลขในวงกลมตามความเป็นจริงเกี่ยวกับตัวท่าน
เพียงข้อเดียว

1. ตำแหน่ง ① ผู้บริหาร (นักบวช)

② ครู (ฆราวาส)

2. ศาสนา ① คาทอลิก

② ศาสนาอื่น

3. อายุ ① 21 - 30 ปี

② 31 - 40 ปี

③ 41 ปีขึ้นไป

4. วุฒิมัธยมศึกษา ① ต่ำกว่าอนุปริญา

② อนุปริญาหรือเทียบเท่า

③ บริญาตรีหรือสูงกว่า

5. ประสบการณ์การปฏิบัติงานในโรงเรียนของมูลนิธิอิกคินีผู้รับใช้ดวงหทัยนิรมลของพระแม่มาเรีย

① 10 ปี หรือต่ำกว่า

② สูงกว่า 10 ปี

หมายเหตุ โรงเรียนของมูลนิธิอิกคินีผู้รับใช้ดวงหทัยนิรมลของพระแม่มาเรีย หมายถึง

1. โรงเรียนนาวิวิทยา ราชบุรี	2. โรงเรียนธิดาแม่พระ สุราษฎร์ธานี
3. โรงเรียนตรุณศึกษา ร่อนนิบูลย์	4. โรงเรียนถนนอมศรีศึกษา เบตง
5. โรงเรียนคาราสุมทร ภูเก็ต	6. โรงเรียนอนุบาลนิรมล ชุมพร

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเพื่อวัดทัศนคติของผู้บริหารและครูต่อปรัชญาการศึกษาของคอนบอสโก

คำชี้แจง โปรดใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความรู้สึกมากที่สุด โดยพิจารณาจากน้ำหนักของตัวเลข ดังนี้

5	หมายถึง	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	คือเห็นด้วยระหว่าง	81-100 %
4	หมายถึง	เห็นด้วย	คือเห็นด้วยระหว่าง	61- 80 %
3	หมายถึง	ไม่แน่ใจ	คือเห็นด้วยระหว่าง	41- 60 %
2	หมายถึง	ไม่เห็นด้วย	คือเห็นด้วยระหว่าง	21- 40 %
1	หมายถึง	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	คือเห็นด้วยระหว่าง	0- 20 %

ปรัชญาการศึกษาของคอนบอสโก	เห็น ด้วย อย่างยิ่ง (5)	เห็น ด้วย (4)	ไม่ แน่ ใจ (3)	ไม่ เห็น ด้วย (2)	ไม่ เห็นด้วย อย่างยิ่ง (1)
ด้านเหตุผล					
1. การอบรมสั่งสอนของครูมีความสำคัญอย่างยิ่งในการพัฒนานักเรียน
2. การอธิบายถึงสาเหตุของการลงโทษให้นักเรียนทราบ จะทำให้นักเรียนยอมรับและแก้ไขตัวเอง
3. การอบรมนักเรียนเป็นสิ่งสำคัญที่ครูทุกคนต้องตระหนักและกระทำด้วยความพากเพียรอดทน
4. การป้องกันมิให้นักเรียนทำความผิดดีกว่าปล่อยให้ให้นักเรียนทำความผิดก่อนแล้วค่อยแก้ไข
5. การใช้เหตุผลกับนักเรียนหมายถึงการรู้จักเข้าใจและปรึกษาหารือกัน
6. ความไม่มีเหตุผลของครู อาจเป็นสาเหตุของปัญหาด้านความประพฤติของนักเรียนได้

ปรัชญาการศึกษาของดอนบอส โก	เห็น ด้วย อย่างยิ่ง (5)	เห็น ด้วย (4)	ไม่ แน่ ใจ (3)	ไม่ เห็น ด้วย (2)	ไม่ เห็นด้วย อย่างยิ่ง (1)
7. ธรรมชาติของเด็กมักสื่อง่ายและฉุนเฉียวเสมอ จำเป็นต้องมีผู้ใหญ่คอยช่วยเหลือ
8. การฝึกให้นักเรียนมีวินัยในตนเองดีกว่าการ บังคับขู่เข็ญ
9. ครูควรเอาใจใส่พัฒนานักเรียนตามพื้นฐานและ ความเหมาะสมของแต่ละคน
10. ครูควรเป็นคนคงเส้นคงวาในการอบรม นักเรียน
11. ครูควรปฏิบัติต่อนักเรียนอย่างเสมอภาค
12. ระเบียบวินัยที่กำหนดควรมีน้อยแต่ชัดเจน และนักเรียนทุกคนสามารถปฏิบัติได้
<u>ด้านศาสนา</u>					
13. การประดิษฐ์ฐานรูปแม่พระในโรงเรียนเป็น สิ่งที่ควรสนับสนุน
14. การสอนศาสนาแก่นักเรียนเป็นสิ่งที่โรงเรียน ควรทำ
15. นิทรรศการทางศาสนาสำหรับเด็ก ควรให้สั้น มีความหมาย และเข้าใจง่าย
16. ความศรัทธาต่อแม่พระ คือ การเลียนแบบ คุณธรรมของแม่พระ เช่น ความสุภาพอ่อน หวาน ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ และความพาก เพียรอดทน
17. ศาสนิกชนที่ดีจะเป็นพลเมืองที่ดีด้วย

ปรัชญาการศึกษาของดอนบอสโก	เห็น ด้วย อย่างยิ่ง (5)	เห็น ด้วย (4)	ไม่ แน่ ใจ (3)	ไม่ เห็น ด้วย (2)	ไม่ เห็นด้วย อย่างยิ่ง (1)
18. เป้าหมายหลักของ โรงเรียนคือการปลูกฝัง คุณธรรม มิใช่เพื่อความ เป็นเลิศทางวิชา การเพียงประการเดียว
19. นอกจากการสอนแล้วครูต้อง เป็นตัวอย่าง ด้านคุณธรรม ในชีวิตส่วนตัวสำหรับผู้อื่นด้วย
20. ปัญหาสังคมทุกวันนี้ เนื่องมาจากการละเลย ด้านศาสนาและจริยธรรม
21. การรู้จักควบคุมตัวเอง เป็นผลของการฝึกฝน ด้านจริยธรรม
22. ความบริสุทธิ์ทำให้ ชาวชนมีจิตใจ เบิกบาน
23. ก่อนให้นัก เรียนปฏิบัติศาสนกิจควรสอนให้ นักเรียน เข้าใจแก่นแท้ของศาสนา เสียก่อน
24. ศาสนิกที่ดีควรรักษาตนในศาสนาของตนเอง
<u>ด้านความรักเมตตา</u>					
25. ครูไม่ควรแสดงความรักต่อนักเรียน เพราะจะทำให้ นักเรียนหลง
26. กีฬา และนันทนาการ ทำให้เสียเวลา สำหรับการศึกษาเล่าเรียนที่เป็นประโยชน์
27. ควรให้นักเรียนมีกิจกรรมทำอยู่เสมอ
28. โรงเรียนควรมีบรรยากาศที่อบอุ่นเช่นเดียวกับ บรรยากาศของครอบครัวที่เต็มไปด้วย ความรักและการบริการซึ่งกันและกัน

ปรัชญาการศึกษาของดอนบอสโก	เห็น ด้วย อย่างยิ่ง (5)	เห็น ด้วย (4)	ไม่ แน่ ใจ (3)	ไม่ เห็น ด้วย (2)	ไม่ เห็นด้วย อย่างยิ่ง (1)
29. เวลาอยู่ในสนามครูไม่ควรเป็นกันเองกับนักเรียน
30. การเล่นเกมต่าง ๆ ช่วยขยายความคิดและเปิดเผยสิ่งที่ซ่อนเร้นในตัว of นักเรียน ทั้งสิ่งที่ดีและไม่ดี
31. การที่ครูจะเอาชนะใจนักเรียนได้นั้น ต้องมีความรักต่อเด็กอย่างแท้จริงเท่านั้น
32. ถ้านักเรียนไว้วางใจครู เขาจะเปิดเผยทุกสิ่งที่อยู่ในใจแก่ครู
33. ครูควรเคารพในศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของนักเรียนทุกคน แม้คนที่ไม่เก่ง ไม่ดี
34. ความใกล้ชิดระหว่างครูกับนักเรียนเปิดโอกาสให้ครูรู้จักอุปนิสัยต่าง ๆ ของนักเรียนได้ดีขึ้น
35. ผู้ปกครองมีความเชื่อถือว่าครูในโรงเรียนของมูลนิธิฯ เอาใจใส่นักเรียนอย่างจริงจัง
36. ครูควรสร้างบุคลิกภาพที่อ่อนโยนและเป็นคนที่นักเรียนเข้าหาได้ง่าย

ตอนที่ 3 แบบสอบถามการปฏิบัติงานของผู้บริหารและครู

คำชี้แจง ให้ท่านอ่านคำถามทีละข้อแล้วพิจารณาว่าคำตอบที่กำหนดไว้ในตารางด้านขวามือว่าตรงกับสภาพความเห็นจริงเกี่ยวกับตัวท่านเพียงใด โดยพิจารณาตามน้ำหนักของตัวเลข ดังนี้

- 5 หมายถึง ปฏิบัติได้มากที่สุดหรือบ่อยที่สุด คือปฏิบัติได้ระหว่าง 81-100 %
 4 หมายถึง ปฏิบัติได้มากหรือบ่อย ๆ คือปฏิบัติได้ระหว่าง 61- 80 %
 3 หมายถึง ปฏิบัติได้ปานกลาง คือปฏิบัติได้ระหว่าง 41- 60 %
 2 หมายถึง ปฏิบัติได้น้อยหรือนาน ๆ ครั้ง คือปฏิบัติได้ระหว่าง 21- 40 %
 1 หมายถึง ปฏิบัติได้น้อยที่สุด คือปฏิบัติได้ระหว่าง 0- 20 %

เมื่อท่านเลือกเอาระดับใดระดับหนึ่งแล้ว ให้ใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับคำตอบของท่าน

ปรัชญาการศึกษาของคอนบอสโก	ปฏิบัติ ได้ มากที่สุด (5)	ปฏิบัติ ได้ มาก (4)	ปฏิบัติ ได้ ปาน กลาง (3)	ปฏิบัติ ได้ น้อย (2)	ปฏิบัติ ได้ น้อยที่สุด (1)
<u>ด้านเหตุผล</u>					
1. ข้าพเจ้าอบรมนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ
2. ก่อนลงโทษนักเรียน ข้าพเจ้าได้อธิบายถึงสาเหตุของการลงโทษให้นักเรียนทราบทุกครั้ง
3. ข้าพเจ้าไม่มีความอดทนและหนักเพียรในการอบรมนักเรียน
4. ข้าพเจ้าจะหาวิธีการป้องกันมิให้นักเรียนทำความผิด มากกว่าปล่อยให้นักเรียนทำความผิดแล้วค่อยหาทางแก้ไข

ปรัชญาการศึกษาของดอนบอส โก	ปฏิบัติ ได้ มากที่สุด (5)	ปฏิบัติ ได้ มาก (4)	ปฏิบัติ ได้ ปาน กลาง (3)	ปฏิบัติ ได้ น้อย (2)	ปฏิบัติ ได้ น้อยที่สุด (1)
5. ข้าพเจ้าจะทำความรู้จัก เข้าใจและให้ โอกาสแก่นักเรียนได้ปรึกษาหารือเสมอ
6. ความไม่มีเหตุผลของข้าพเจ้า บ่อย ๆ ทำ ให้นักเรียนมีปัญหาด้านความประพฤติ
7. ข้าพเจ้ามักคอยเอาใจใส่ช่วยเหลือนักเรียน อย่างใกล้ชิด เพื่อป้องกันความผิดพลาด
8. ข้าพเจ้าสอนให้นักเรียนมีวินัยในตนเอง มากกว่าใช้วิธีบังคับขู่เข็ญ
9. ข้าพเจ้าเอาใจใส่และพัฒนานักเรียนตามพื้นฐาน และความเหมาะสมของแต่ละคน
10. ข้าพเจ้าเป็นคนคงเส้นคงวาในการอบรม นักเรียน
11. ข้าพเจ้าปฏิบัติต่อนักเรียนอย่างเสมอภาค
12. ข้าพเจ้ากำหนดระเบียบสำหรับนักเรียนไม่ มาก แต่ชัดเจนและทุกคนสามารถปฏิบัติได้
<u>ด้านศาสนา</u>					
13. ข้าพเจ้าสอนให้นักเรียนเคารพรูปแม่พระ ที่ประดิษฐานในโรงเรียน
14. ข้าพเจ้าสอนศาสนาแก่นักเรียนเป็นประจำ
15. วิธีการทางศาสนาสำหรับเด็กที่ข้าพเจ้าจัด มีความหมาย เข้าใจง่ายและไม่ยาวเกินไป

ปรัชญาการศึกษาของคอนนอตสโก	ปฏิบัติ ได้ มากที่สุด (5)	ปฏิบัติ ได้ มาก (4)	ปฏิบัติ ได้ ปาน กลาง (3)	ปฏิบัติ ได้ น้อย (2)	ปฏิบัติ ได้ น้อยที่สุด (1)
16. ข้าพเจ้าสอนให้นักเรียนเลียนแบบแม่พระ ในด้านความสุภาพอ่อนหวาน ความเอื้อเฟื้อ เผื่อแผ่ และความพากเพียรอดทน
17. ข้าพเจ้าสอนให้นักเรียนปฏิบัติหน้าที่เป็น พลเมืองที่ดีของประเทศชาติ
18. ข้าพเจ้ามุ่งปลูกฝังคุณธรรมแก่นักเรียนเป็น อันดับแรก แทนที่จะส่งเสริมความเป็นเลิศ ทางวิชาการเพียงประการเดียว
19. นอกจากการสอนแล้วข้าพเจ้าเป็นตัวอย่าง ที่ดีด้านคุณธรรมในชีวิตส่วนตัวด้วย
20. ข้าพเจ้ามีกอบรมนักเรียนด้านศาสนาและ จริยธรรมอย่างสม่ำเสมอ
21. ข้าพเจ้าสอนให้นักเรียนรู้จักควบคุมตัวเอง ในสถานการณ์ต่าง ๆ ด้วยใจสงบ
22. ข้าพเจ้านำเรื่องความบริสุทธิ์ในการอบรม นักเรียน
23. ข้าพเจ้าสอนให้นักเรียนเข้าใจแก่นแท้ของ ศาสนา ก่อนให้นักเรียนปฏิบัติศาสนกิจ
24. ข้าพเจ้าสอนให้นักเรียนยืนหยัดในศาสนา ที่ตนเองนับถือ

ภาคผนวก 2

ตารางข้อมูลเกี่ยวกับทัศนคติต่อปรัชญาการศึกษาของดอนบอสโก
และการปฏิบัติตามทัศนคติของผู้บริหารและครูทั้งสามด้านเป็นรายข้อ

ตาราง 32 เปรียบเทียบทัศนคติของผู้บริหารและครูด้านเหตุผล

ปรัชญาการศึกษา ของดอนบอสโก	ผู้บริหาร		ครู		t
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
1. การอบรมสั่งสอนของครูมีความสำคัญอย่างยิ่ง ในการพัฒนานักเรียน	4.75	0.442	4.77	0.475	0.204
2. การอธิบายถึงสาเหตุของการลงโทษให้แก่ นักเรียนทราบ จะทำให้นักเรียนยอมรับและ แก้ไขตนเอง	4.70	0.550	4.46	0.619	1.785
3. การอบรมนักเรียนเป็นสิ่งสำคัญที่ครูทุกคนต้อง ตระหนักและกระทำด้วยความพากเพียรอดทน	4.91	0.282	4.79	0.419	0.065
4. การป้องกันมิให้นักเรียนทำความผิดคิดว่า ปล่อยให้นักเรียนทำผิดก่อนแล้วค่อยแก้ไข	4.62	0.769	4.70	0.483	1.480
5. การใช้เหตุผลกับนักเรียนหมายถึงการรู้จัก เข้าใจและปรึกษาหารือกัน	4.58	0.503	4.48	0.579	0.764
6. ความไม่มีเหตุผลของครู อาจเป็นสาเหตุของ ปัญหาด้านความประพฤติของนักเรียนได้	4.54	0.509	4.30	0.734	1.550
7. ธรรมชาติของเด็กมักลืมนง่ายและผิดพลาดเสมอ จำเป็นต้องมีผู้ใหญ่คอยช่วยเหลือ	4.37	0.575	4.13	0.754	1.473
8. การฝึกให้นักเรียนมีวินัยในตนเองดีกว่าการ บังคับขู่เข็ญ	4.75	0.442	4.58	0.563	1.380
9. ครูควรเอาใจใส่พัฒนานักเรียนตามพื้นฐานและ ความเหมาะสมของแต่ละคน	4.70	0.550	4.43	0.167	2.017*
10. ครูควรเป็นคนคงเส้นคงวาในการอบรม นักเรียน	4.70	0.464	4.47	0.610	1.791
11. ครูควรปฏิบัติต่อนักเรียนอย่างเสมอภาค	4.70	0.690	4.64	0.516	0.539
12. ระเบียบวินัยที่กำหนดควรมีน้อยแต่ชัดเจน และนักเรียนทุกคนสามารถปฏิบัติได้	4.62	0.710	4.40	0.632	1.579
รวม	4.67	0.267	4.52	0.318	2.1434*

ตาราง 33 เปรียบเทียบทัศนคติของผู้บริหารและครูด้านศาสนา

ปรัชญาการศึกษา ของดอนบอสโก	ผู้บริหาร		ครู		t
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
13. การประดิษฐานรูปแม่พระในโรงเรียนเป็น สิ่งสมควรสนับสนุน	4.79	0.414	4.50	0.610	2.218*
14. การสอนศาสนาแก่นักเรียนเป็นสิ่งที่โรงเรียน ควรทำ	4.70	0.464	4.34	0.668	2.541*
15. นิทรรศการทางศาสนาสำหรับเด็ก ควรให้สั้น มีความหมาย และเข้าใจง่าย	4.66	0.564	4.43	0.626	1.723
16. ความศรัทธาต่อแม่พระ คือ การเลียนแบบ คุณธรรมของแม่พระ เช่นความสุภาพอ่อน หวาน ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ และความพาก เพียรอดทน	4.75	0.442	4.37	0.680	2.621**
17. ศาสนิกชนที่ดีจะเป็นพลเมืองที่ดีด้วย	4.83	0.380	4.33	0.690	3.478**
18. เป้าหมายหลักของโรงเรียนคือการปลูกฝัง คุณธรรม มิใช่เพื่อความเป็นเลิศทางวิชา การเพียงประการเดียว	4.75	0.442	4.51	0.648	1.738+
19. นอกจากการสอนแล้วครูต้องเป็นตัวอย่าง ด้านคุณธรรมในชีวิตส่วนตัวสำหรับผู้อื่นด้วย	5.00	0.000	4.59	0.517	0.409
20. ปัญหาสังคมทุกวันนี้เนื่องมาจากการละเลย ด้านศาสนาและจริยธรรม	4.87	0.337	4.35	0.462	3.883**
21. การรู้จักควบคุมตัวเอง เป็นผลของการฝึกฝน ด้านจริยธรรม	4.87	0.337	4.27	0.589	4.853**
22. ความบริสุทธิ์ทำให้เยาวชนมีจิตใจเบิกบาน	4.79	0.414	4.26	0.723	3.400**
23. ก่อนให้นักเรียนปฏิบัติศาสนกิจควรสอนให้ นักเรียนเข้าใจแก่นแท้ของศาสนาเสียก่อน	4.62	0.575	4.25	0.622	2.719**
24. ศาสนิกที่ดีควรยืนหยัดในศาสนาของตนเอง	4.50	0.884	4.18	0.854	1.702
รวม	4.76	0.278	4.37	0.368	5.030**

ตาราง 34 เปรียบเทียบทัศนคติของผู้บริหารและครูด้านความรักเมตตา

ปรัชญาการศึกษา ของดอนบอสโก	ผู้บริหาร		ครู		t
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
25. ครูไม่สมควรแสดงความรักต่อนักเรียน เพราะจะทำให้นักเรียนหลง	4.12	1.347	3.48	1.110	2.674**
26. กีฬา และนันทนาการ ทำให้เสียเวลา สำหรับการศึกษาล่าเรียนที่เป็นประโยชน์	4.33	0.481	3.91	0.923	0.537
27. ควรให้นักเรียนมีกิจกรรมทำอยู่เสมอ	3.87	0.440	3.84	0.759	0.160
28. โรงเรียนควรมีบรรยากาศที่อบอุ่นเช่นเดียวกับ บรรยากาศของครอบครัวที่เต็มไปด้วย ความรักและการบริการซึ่งกันและกัน	4.66	0.481	4.57	0.625	0.664
29. เวลาอยู่ในสนามครูไม่ควรเป็นกันเองกับ นักเรียน	4.20	0.883	3.65	1.002	2.548**
30. การเล่นเกมต่าง ๆ ช่วยขยายความคิด และเปิดเผยสิ่งที่ซ่อนเร้นในตัวของนักเรียน ทั้งสิ่งที่ดีและไม่ดี	4.12	0.797	4.04	0.635	0.576
31. การที่ครูจะเอาชนะใจนักเรียนได้นั้น ต้องมี ความรักต่อเด็กอย่างแท้จริงเท่านั้น	4.70	0.624	4.04	0.807	3.840**
32. ถ้านักเรียนไว้วางใจครู เขาจะเปิดเผยทุกสิ่ง ที่อยู่ในใจแก่ครู	4.62	0.646	4.30	0.6739	2.211*
33. ครูควรเคารพในศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของ นักเรียนทุกคน แม้คนที่ไม่เก่ง ไม่ดี	4.87	0.327	4.36	0.553	4.371**
34. ความใกล้ชิดระหว่างครูกับนักเรียนเปิด โอกาสให้ครูรู้จักอุปนิสัยต่าง ๆ ของ นักเรียนได้ดีขึ้น	4.75	0.442	4.45	0.522	2.660**
35. ผู้ปกครองมีความเชื่อถือว่าครูในโรงเรียน ของมูลนิธิฯ เอาใจใส่นักเรียนอย่างจริงจัง	4.08	0.653	4.04	0.667	0.241
36. ครูควรสร้างบุคลิกภาพที่อ่อนโยนและเป็นคน ที่นักเรียนเข้าหาได้ง่าย	4.66	0.481	4.32	0.563	2.821**
รวม	4.42	0.319	4.09	0.348	4.406**

ตาราง 35 เปรียบเทียบทัศนคติและการปฏิบัติตามทัศนคติของผู้บริหารด้านเหตุผล

ปรัชญาการศึกษา ของดอนบอสโก	ทัศนคติ		ปฏิบัติ		t
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
1. การอบรมสั่งสอนของครูมีความสำคัญอย่างยิ่ง ในการพัฒนานักเรียน	4.75	0.442	3.91	0.717	4.841**
2. การอธิบายถึงสาเหตุของการลงโทษให้นัก นักเรียนทราบ จะทำให้นักเรียนยอมรับและ แก้ไขตนเอง	4.70	0.550	4.25	0.737	2.441*
3. การอบรมนักเรียนเป็นสิ่งสำคัญที่ครูทุกคนต้อง ตระหนักและกระทำด้วยความพากเพียรอดทน	4.91	0.282	3.91	0.829	5.592**
4. การป้องกันมิให้นักเรียนทำความผิดคิดว่า ปล่อยให้ให้นักเรียนทำผิดก่อนแล้วค่อยแก้ไข	4.62	0.769	3.66	0.816	4.184**
5. การใช้เหตุผลกับนักเรียนหมายถึงการรู้จัก เข้าใจและปรึกษาหารือกัน	4.58	0.503	3.79	0.931	3.663**
6. ความไม่มีเหตุผลของครู อาจเป็นสาเหตุของ ปัญหาด้านความประพฤติของนักเรียนได้	4.54	0.509	3.95	0.907	2.746**
7. ธรรมชาติของเด็กมักสับสนง่ายและผิดพลาดเสมอ จำเป็นต้องมีผู้ใหญ่คอยช่วยเหลือ	4.37	0.575	3.62	0.824	3.654**
8. การฝึกให้นักเรียนมีวินัยในตนเองดีกว่าการ บังคับขู่เข็ญ	4.75	0.442	3.91	0.880	4.143**
9. ครูควรเอาใจใส่พัฒนานักเรียนตามพื้นฐานและ ความเหมาะสมของแต่ละคน	4.70	0.550	3.95	0.750	3.949**
10. ครูควรเป็นคนคงเส้นคงวาในการอบรม นักเรียน	4.70	0.464	3.79	0.658	5.578**
11. ครูควรปฏิบัติต่อนักเรียนอย่างเสมอภาค ระเบียบวินัยที่กำหนดควรมีน้อยแต่ชัดเจน และนักเรียนทุกคนสามารถปฏิบัติได้	4.70	0.690	4.04	0.907	2.863**
	4.62	0.710	3.79	0.833	3.728**
รวม	4.67	0.311	3.89	0.592	5.710**

ตาราง 36 เปรียบเทียบทัศนคติและการปฏิบัติตามทัศนคติของผู้บริหารด้านศาสนา

ปรัชญาการศึกษา ของคอนบอสโก	ทัศนคติ		ปฏิบัติ		t
	\bar{X}	S. D.	\bar{X}	S. D.	
13. การประดิษฐ์ฐานรูปแม่พระในโรงเรียน เป็นสิ่งที่ควรสนับสนุน	4.79	0.414	4.00	1.021	3.518**
14. การสอนศาสนาแก่นักเรียน เป็นสิ่งที่โรงเรียนควรทำ	4.70	0.464	3.83	1.007	3.866**
15. นิทรรศการทางศาสนาสำหรับเด็ก ควรให้สั้น มีความหมาย และเข้าใจง่าย	4.66	0.564	3.58	0.829	5.290**
16. ความศรัทธาต่อแม่พระ คือ การเลียนแบบ คุณธรรมของแม่พระ เช่นความสุภาพอ่อนหวาน ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ และความพากเพียรอดทน	4.75	0.442	3.70	0.806	7.570**
17. ศาสนิกชนที่ดีจะเป็นพลเมืองที่ดีด้วย	4.83	0.380	4.04	0.690	4.919**
18. เป้าหมายหลักของโรงเรียนคือการปลูกฝัง คุณธรรม มิใช่เพื่อความเป็นเลิศทางวิชาการ เนียงประการเดียว	4.75	0.442	4.33	0.702	2.448*
19. นอกจากการสอนแล้วครูต้องเป็นตัวอย่าง ด้านคุณธรรม ในชีวิตส่วนตัวสำหรับผู้อื่นด้วย	5.00	0.000	3.95	0.750	6.799**
20. ปัญหาสังคมทุกวันนี้ เนื่องมาจากการละเลย ด้านศาสนาและจริยธรรม	4.87	0.337	3.91	0.880	4.978**
21. การรู้จักควบคุมตัวเอง เป็นผลของการฝึกฝน ด้านจริยธรรม	4.87	0.337	3.83	0.868	5.479**
22. ความบริสุทธิ์ทำให้เยาวชนมีจิตใจเบิกบาน	4.79	0.414	3.58	0.880	6.084**
23. ก่อนให้นักเรียนปฏิบัติศาสนกิจควรสอนให้นักเรียน เข้าใจแก่นแท้ของศาสนา เสียก่อน	4.62	0.575	3.83	0.868	3.723**
24. ศาสนิกที่ดีควรรักษาตนในศาสนาของตนเอง	4.50	0.884	4.00	1.021	1.812
รวม	4.76	0.278	3.89	0.635	6.113**

ตาราง 37 เปรียบเทียบทัศนคติและการปฏิบัติตามทัศนคติของผู้บริหารด้านความรักเมตตา

ปรัชญาการศึกษา ของดอนบอสโก	ทัศนคติ		ปฏิบัติ		t
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
25. ครูไม่สมควรแสดงความรักต่อนักเรียน เพราะจะทำให้นักเรียนหลง	4.12	1.347	4.16	0.868	0.151
26. กีฬา และนันทนาการ ทำให้เสียเวลา สำหรับการศึกษาเล่าเรียนที่เป็นประโยชน์	4.33	0.481	4.29	0.690	0.242
27. ควรให้นักเรียนมีกิจกรรมทำอยู่เสมอ	3.87	0.440	3.83	0.637	0.262
28. โรงเรียนควรมีบรรยากาศที่อบอุ่น เช่นเดียวกับ บรรยากาศของครอบครัวที่เต็มไปด้วย ความรักและการบริการซึ่งกันและกัน	4.66	0.481	4.00	0.834	3.392**
29. เวลาอยู่ในสนามครูไม่ควรเป็นกันเองกับ นักเรียน	4.20	0.883	4.45	0.658	1.111
30. การเล่นเกมสันทนาการ ช่วยขยายความคิด และเปิดเผยสิ่งที่ซ่อนเร้นในตัว of นักเรียน ทั้งสิ่งที่ดีและไม่ดี	4.12	0.797	3.95	0.624	0.806
31. การที่ครูจะเอาชนะใจนักเรียนได้นั้น ต้องมี ความรักต่อเด็กอย่างแท้จริงเท่านั้น	4.70	0.624	4.16	0.868	2.482*
32. ถ้านักเรียนไว้ใจครู เขาจะเปิดเผยทุกสิ่ง ที่อยู่ในใจแก่ครู	4.62	0.646	3.66	0.916	4.600**
33. ครูควรเคารพในศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของ นักเรียนทุกคน แม้คนที่ไม่เก่ง ไม่ดี	4.87	0.327	4.20	0.779	3.847**
34. ความใกล้ชิดระหว่างครูกับนักเรียนเปิด โอกาสให้ครูรู้จักอุปนิสัยต่าง ๆ ของ นักเรียนได้ดีขึ้น	4.75	0.442	4.00	0.834	3.892*
35. ผู้ปกครองมีความเชื่อถือว่าคุณครูในโรงเรียน ของมูลนิธิฯ เอาใจใส่ให้นักเรียนอย่างจริงจัง	4.08	0.653	4.08	0.653	0.000
36. ครูควรสร้างบุคลิกภาพที่อ่อนโยนและเป็นคน ที่นักเรียนเข้าหาได้ง่าย	4.66	0.481	3.83	0.868	4.146**
รวม	4.42	0.319	4.06	0.531	2.843**

ตาราง 38 เปรียบเทียบทัศนคติและการปฏิบัติตามทัศนคติของครูด้านเหตุผล

ปรัชญาการศึกษา ของตอนบอสโก	ทัศนคติ		ปฏิบัติ		t
	\bar{X}	S. D.	\bar{X}	S. D.	
1. การอบรมสั่งสอนของครูมีความสำคัญอย่างยิ่ง ในการพัฒนานักเรียน	4.77	0.475	3.81	0.698	14.509**
2. การอธิบายถึงสาเหตุของการลงโทษให้นัก เรียนทราบ จะทำให้นักเรียนยอมรับและ แก้ไขตนเอง	4.46	0.619	4.06	0.693	5.682**
3. การอบรมนักเรียนเป็นสิ่งสำคัญที่ครูทุกคนต้อง ตระหนักและกระทำด้วยความพากเพียรอดทน	4.79	0.419	3.71	1.067	16.581**
4. การป้องกันมิให้นักเรียนทำความผิดคิดว่า ปล่อยให้นักเรียนทำผิดก่อนแล้วค่อยแก้ไข	4.70	0.483	3.87	0.728	13.438**
5. การใช้เหตุผลกับนักเรียนหมายถึงการรู้จัก เข้าใจและปรึกษาหารือกัน	4.48	0.579	3.75	0.725	10.208**
6. ความไม่มีเหตุผลของครู อาจเป็นสาเหตุของ ปัญหาด้านความประพฤติของนักเรียนได้	4.30	0.734	3.89	0.966	5.673**
7. ธรรมชาติของเด็กมักลืมนง่ายและผิดนลาดเสมอ จำเป็นต้องมีผู้ใหญ่คอยช่วยเหลือ	4.13	0.754	3.75	0.748	4.606**
8. การฝึกให้นักเรียนมีวินัยในตนเองดีกว่าการ บังคับขู่เข็ญ	4.58	0.563	3.92	0.767	8.897**
9. ครูควรเอาใจใส่พัฒนานักเรียนตามพื้นฐานและ ความเหมาะสมของแต่ละคน	4.43	0.167	3.71	0.720	9.822**
10. ครูควรเป็นคนคงเส้นคงวาในการอบรม นักเรียน	4.47	0.610	3.73	0.779	9.635**
11. ครูควรปฏิบัติต่อนักเรียนอย่างเสมอภาค	4.64	0.516	4.18	0.663	7.115**
12. ระเบียบวินัยที่กำหนดควรมีน้อยแต่ชัดเจน และนักเรียนทุกคนสามารถปฏิบัติได้	4.40	0.632	3.81	0.628	8.592**
รวม	4.52	0.318	3.85	0.462	15.370**

ตาราง 39 เปรียบเทียบทัศนคติกับการปฏิบัติตามทัศนคติของครูด้านศาสนา

ปรัชญาการศึกษา ของดอนบอสโก	ทัศนคติ		ปฏิบัติ		t
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
13. การประดิษฐ์ฐานรูปแม่พระในโรงเรียนเป็น สิ่งที่ควรสนับสนุน	4.50	0.610	3.60	0.939	10.329**
14. การสอนศาสนาแก่นักเรียนเป็นสิ่งที่โรงเรียน ควรทำ	4.34	0.668	3.12	0.934	13.527**
15. นิทรรศการทางศาสนาสำหรับเด็ก ควรให้ มีความหมาย และเข้าใจง่าย	4.43	0.626	3.01	0.987	15.607**
16. ความศรัทธาต่อแม่พระ คือ การเลียนแบบ คุณธรรมของแม่พระ เช่นความสุภาพอ่อน หวาน ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ และความพาก เพียรอดทน	4.37	0.680	3.52	0.857	9.992**
17. ศาสนิกชนที่ดีจะเป็นพลเมืองที่ดีด้วย	4.33	0.690	4.17	0.687	2.071*
18. เป้าหมายหลักของโรงเรียนคือการปลูกฝัง คุณธรรม มิใช่เพื่อความเป็นเลิศทางวิชา การเพียงประการเดียว	4.51	0.648	3.82	0.880	8.097**
19. นอกจากการสอนแล้วครูต้องเป็นตัวอย่าง ด้านคุณธรรมในชีวิตส่วนตัวสำหรับผู้อื่นด้วย	4.59	0.517	3.65	0.753	13.255**
20. ปัญหาสังคมทุกวันนี้เนื่องมาจากการละเลย ด้านศาสนาและจริยธรรม	4.35	0.462	3.63	0.826	8.902**
21. การรู้จักควบคุมตัวเองเป็นผลของการฝึกฝน ด้านจริยธรรม	4.27	0.589	3.56	0.789	9.303**
22. ความบริสุทธิ์ทำให้เยาวชนมีจิตใจเบิกบาน	4.26	0.723	3.62	0.841	7.416**
23. ก่อนให้นักเรียนปฏิบัติศาสนกิจควรสอนให้ นักเรียนเข้าใจแก่นแท้ของศาสนาเสียก่อน	4.25	0.622	3.26	0.868	12.003**
24. ศาสนิกที่ดีควรยึดมั่นในศาสนาของตนเอง	4.18	0.854	3.74	0.925	4.439**
รวม	4.37	0.368	3.56	0.584	15.111**

ตาราง 40 เปรียบเทียบทัศนคติและการปฏิบัติตามทัศนคติของครูด้านความรักเมตตา

บริษัชาการศึกษา ของตอนบอสโก	ทัศนคติ		ปฏิบัติ		t
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
25. ครูไม่ควรแสดงความรักต่อนักเรียน เพราะจะทำให้นักเรียนหลง	3.48	1.110	3.60	1.100	0.188
26. กีฬา และนันทนาการ ทำให้เสียเวลา สำหรับการศึกษาเล่าเรียนที่เป็นประโยชน์	3.91	0.923	4.12	0.888	2.120*
27. ควรให้นักเรียนมีกิจกรรมทำอยู่เสมอ	3.84	0.759	3.60	0.744	2.921**
28. โรงเรียนควรมีบรรยากาศที่อบอุ่นเช่นเดียวกับ บรรยากาศของครอบครัวที่เต็มไปด้วย ความรักและการบริการซึ่งกันและกัน	4.57	0.625	3.80	0.732	10.402**
29. เวลาอยู่ในสนามครูไม่ควรเป็นกันเองกับ นักเรียน	3.65	1.002	3.71	1.002	0.602
30. การเล่นเกมต่าง ๆ ช่วยขยายความคิด และเปิดเผยสิ่งที่ซ่อนเร้นในตัว of นักเรียน ทั้งสิ่งที่ดีและไม่ดี	4.04	0.635	3.87	0.844	1.984*
31. การที่ครูจะเอาชนะใจนักเรียนได้นั้น ต้องมี ความรักต่อเด็กอย่างแท้จริงเท่านั้น	4.04	0.807	3.69	0.812	3.925**
32. ถ้านักเรียนไว้ใจครู เขาจะเปิดเผยทุกสิ่ง ที่อยู่ในใจแก่ครู	4.30	0.673	3.43	0.883	10.002**
33. ครูควรเคารพในศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของ นักเรียนทุกคน แม้คนที่ไม่เก่ง ไม่ดี	4.36	0.553	3.98	0.766	5.267**
34. ความใกล้ชิดระหว่างครูกับนักเรียนเปิด โอกาสให้ครูรู้จักอุปนิสัยต่าง ๆ ของ นักเรียนได้ดีขึ้น	4.45	0.522	3.84	0.778	8.391**
35. ผู้ปกครองมีความเชื่อถือว่าครูในโรงเรียน ของมูลนิธิฯ เอาใจใส่นักเรียนอย่างจริงจัง	4.04	0.667	3.98	0.696	0.804
36. ครูควรสร้างบุคลิกภาพที่อ่อนโยนและเป็นคน ที่นักเรียนเข้าหาได้ง่าย	4.32	0.563	3.69	0.766	8.489**
รวม	4.09	0.348	3.78	0.461	6.919**

ภาคผนวก 3
ระบบป้องกันของคอนกรีต

ระบบป้องกันในการอบรมเยาวชน

บทความโดย ดอนบอสโก คัดมาจากพระวินัยคณาชาเลเซียน 1984 : 235-240

หลายคนได้ขอร้องให้พ่อเขียนหนังสือเกี่ยวกับหลักการของระบบป้องกัน ซึ่งเราใช้กันในบ้านของเราโดยเฉพาะ พ่อไม่มีเวลาที่จะสนองความประสงค์นี้เลยจนถึงบัดนี้ เรากำลังจัดพิมพ์ระเบียบที่เราเคยใช้เป็นธรรมเนียม พ่อจึงคิดว่าควรจะให้คำอธิบายสักเล็กน้อยเท่านั้น เพราะพ่อกำลังจะเขียนหนังสืออีกเล่มหนึ่ง ถ้าพระเจ้ายังโปรดให้พ่อมีชีวิตอยู่จนกว่าจะเขียนเสร็จ เพื่อเป็นเครื่องช่วยในการอบรมเยาวชนอันเป็นศิลปะที่ยากพอสมควร ฉะนั้นที่จะกล่าวต่อไปนี้ มีดังนี้ ระบบป้องกันคืออะไร ทำไมจึงเลือกระบบนี้ วิธีประยุกต์ และผลประโยชน์...

1. ระบบป้องกันคืออะไร และทำไมจึงเลือกระบบนี้

ในการอบรมเยาวชน ระบบงานที่ใช้ทั่วไปมี 2 ระบบ คือ ระบบป้องกันหรือ Sistema Preventive และ Sistema Repressivo แบบหลังหมายถึง การชี้แจงระเบียบวินัยให้ผู้ผู้น้อยรับรู้ คอยสอดส่องดูแลผู้ละเมิดและถ้าสมควรก็ทำโทษกัน ในกรณีเช่นนี้คำพูดและกิริยาท่าทางของผู้ใหญ่ต้องดู เครื่องขรมตลอดเวลา จะแสดงท่าเป็นกันเองกับผู้ผู้น้อยไม่ได้เป็นอันขาด

เพื่อเป็นที่เกรงขาม อดิการจะต้องพบปะกับผู้ผู้น้อย แต่น้อยครั้งที่สุดเฉพาะเพื่อลงโทษหรือดูว่าเท่านั้น แบบอบรมนี้ง่ายไม่เหน็ดเหนื่อย และได้ผลดีกับพวกทหารและกับคนที่โตแล้ว ซึ่งมีหัวใจ มีความสามารถที่จะจำระเบียบทุกข้อทุกประการได้เอง

ส่วนวิธีป้องกันนั้น แตกต่างกันไปเกือบตรงข้ามก็ว่าได้ หมายถึงการชี้แจงระเบียบข้อบังคับของสถาบันหนึ่งให้ทุกคนรับทราบ แต่อดิการก็ตีหรือดูแลก็ตียังคอยสอดส่องดูแลความประพฤติของนักเรียน เหมือนกับบิดาที่คอยเอาใจใส่แนะนำตักเตือนเมื่อจำเป็นอย่างอ่อนโยน นุดง่าย ๆ ก็คือ ไม่ให้เด็กมีโอกาสทำผิดได้

วิธีนี้มีเหตุผล ศาสนา และความรักเป็นพื้นฐาน ฉะนั้น จึงไม่มีการลงโทษรุนแรงเลย แม้แต่โทษเบาที่พยายามหลีกเลี่ยง ควรเลือกวิธีนี้ก็เพราะ

ก. เด็กนักเรียนจะไม่รู้สึกฉุนเฉียวเดือดดาลเมื่อได้รับการตักเตือนที่ได้กระทำผิดเหมือนกับเวลามีคนไปฟ้องผู้ใหญ่ แม้ว่าจะโดนตักบ้างเขาก็ไม่โกรธ เพราะผู้ใหญ่เตือนอย่างอ่อนหวาน ให้เหตุผล เพื่อไม่ให้เขาทำผิดอีกต่อไป เขาจึงรู้สึกรักและยอมรับว่าตนสมควรรับโทษ

ข. เหตุผลที่แท้จริงกว่านั้นได้แก่ ความเปลี่ยนแปลงในตัวเด็กเอง ซึ่งมักสัมพันธ์กับวัยและโทษของการฝ่าฝืน ดังนั้นเขาอาจทำผิดไป ควรจะได้รับโทษโดยขาดการยั้งคิด เพราะผลทำไปโดยไม่รู้ตัว ถ้ามีใครมาเตือนก่อนเขาคงจะไม่ทำเป็นแน่

ค. Sistema Repressivo ทำให้ทุกอย่างเรียบร้อยเข้าที่ก็จริง แต่ยากนักที่คนไม่ดีจะประพฤติดีขึ้น เด็ก ๆ จะไม่ลืมการลงโทษที่ได้รับ มีหน้าซำยังเก็บความเคียดแค้นไว้ในใจ พร้อมทั้งแค้นแค้นทันทีเมื่อมีโอกาส ดูเหมือนว่าเขาไม่สนใจกับสิ่งเหล่านี้ แต่คนที่เคยติดตามสังเกตความเคลื่อนไหวของพวกเขา ทราบดีว่าการแค้นของเขาวงวนนั้นร้ายกาจนัก เขาลืมการลงโทษของพ่อแม่ง่าย ๆ แต่ลืมของผู้บรรมยาก เคยปรากฏมาแล้วว่า บางคนถูกทำโทษเมื่อเป็นนักเรียนและไปแค้นแค้นอย่างโหดเหี้ยมตอนแก่ชราแล้วก็มี ตรงกันข้าม ระบบป้องกันทำกับเด็กแบบมิตรต่อมิตร เขาก็ว่า ผู้ใหญ่เป็นผู้มีพระคุณ เพราะเตือนเขาด้วยความหวังดีอยากให้เขาดีขึ้น จะได้ไม่ต้องมีเหตุให้เขาเสียในภายหลัง ไม่ต้องถูกโทษ ไม่ต้องเสียชื่อเสียง

ง. ระบบป้องกันมีวิธีการอื่นจะทำให้ผู้บรรมใช้ภาษาแห่งความรักกับเด็กทั้งในวัยเด็กและ เมื่อเขาโตเป็นผู้ใหญ่แล้ว ผู้บรรมซึ่งได้รับความไว้วางใจมาก่อน สามารถดึงเตือนแนะนำต่อไปได้ แม้เมื่อเด็กโตขึ้นไปประกอบอาชีพต่าง ๆ เพราะเหตุผลดังกล่าว เราจึงควรเลือกใช้ระบบป้องกัน

2. วิธีประยุกต์ระบบป้องกัน

การปฏิบัติตามระบบนี้มีหลักอยู่ในคำของนักบุญเปาโลที่ว่า " ความรักย่อมอดทน มีเมตตาจิตใจ หวังในทุกสิ่งและอดทนทุกสิ่ง" (1 คร. 13:7) คริสตชนเท่านั้นสามารถใช้วิธีการนี้ได้ อย่างสัมฤทธิ์ผล เหตุผลและศาสนาเป็นเครื่องมือที่ผู้บรรมต้องใช้อย่างสม่ำเสมอ พร่ำสอนและนำไปปฏิบัติ ถ้าอยากให้เด็กเชื่อฟัง และทำงานอย่างได้ผล

ก. อธิการจะต้องอุทิศตัวแก่เด็กนักเรียน งานที่กีดขวางไม่ให้ทำหน้าที่นี้ได้ เขาต้องเลิกทำ ฉะนั้นทุกครั้งที่เด็กว่างงานเขาจะต้องอยู่กับเด็กเสมอ นอกจากจะมีคนอื่นดูแลอยู่แล้ว

ข. คณะครู หัวหน้างาน ผู้ดูแล จะต้องเป็นผู้ที่มีศีลธรรมดีงามอย่างเห็นได้ชัด เขาต้องพยายามทุกวิถีทางที่จะไม่รักเด็กคนใดคนหนึ่งเป็นพิเศษ ถือเสียว่านั่นเป็นโรคภัยและอย่าลืมว่า การผิดพลาดมีเพียงคนเดียวในเรื่องนี้ อาจนำผลร้ายมาสู่ทั้งโรงเรียนก็ได้ ขอให้อยู่กับเด็กเสมอ และอยู่จนกระทั่งมีคนอื่นมาดูแลแทน อย่าปล่อยให้เด็กอยู่เฉย ๆ ด้วย

ค. ให้เด็กมีอิสระที่จะกระโดดโลดเต้นตามชอบใจ ก็ฟ้า ดนตรี ละคร การไปเที่ยว ล้วนเป็นอุปกรณ์ที่ตีเลิศเพื่อฝึกให้มีระเบียบวินัย อยู่ในศีลธรรมและมีสุขภาพแข็งแรง แต่ก็ต้องระวังเนื้อหาของบทละคร บุคคลที่แสดง การสนทนา ไม่ให้มีอะไรน่าตำหนิ นักบุญนิลิป เนวี สหายของเยาวยชนได้กล่าววว่า "ทำอะไรรักทำไปตามใจ ขออย่างเดียวอย่าทำบาปก็แล้วกัน"

ง. การแก้บาป รับศีลมหาสนิทบ่อย ๆ ร่วมมิสซาทุกวัน เป็นหลักคำสอนสถาบันการศึกษาที่ไม่ชอบการดูว่าลงโทษ อย่างบังคับให้เด็กไปรับศีล แต่ชักชวนและให้โอกาสเขาเสมอ เมื่อมีการเข้าเจียบประจำปี มีตรีวาร นพวาร ในการเทศน์คำสอน ให้อภัยความงาม ความยิ่งใหญ่ ความศักดิ์สิทธิ์ของพระศาสนาที่ให้เครื่องมือง่าย ๆ มีประโยชน์แก่สังคม ได้แก่ ศีลศักดิ์สิทธิ์ต่าง ๆ เพื่อให้เกิดความสงบใจ และนำความรอดมาสู่วิญญาณ ด้วยวิธีนี้เด็ก ๆ จะรู้สึกอยากไปรับศีลเองด้วยความเต็มใจ ซึ่งจะทำให้เกิดผลมากกว่าด้วย

จ. ขอให้มีการกวาดขันไม่ให้เด็กนำเพื่อน หนังสือหรือบุคคลที่พูดหยาบโหดเข้ามาในบ้านซาเลเซียน การได้คนเฝ้าประตูที่ดี ถือว่าเป็นชมทริพย์ของสถาบันการศึกษาอบรม

ฉ. ทุกเย็นหลังภาวนาก่อนไปนอน ให้คุณพ่ออธิการหรือผู้แทน ให้โอวาทสองสามคำ อาจเป็นการชี้แจงหรือแนะนำเกี่ยวกับสิ่งที่จะต้องทำหรือต้องหลีกเลี่ยง และพยายามหาคติสอนใจจากเหตุการณ์ประจำวันนั้น ในโรงเรียนหรือข้างนอกก็ได้ แต่อย่าให้โอวาทเกิน 2-3 นาที นี่เป็นเครื่องยึดเหนี่ยวศีลธรรม ความสงบเรียบร้อยและผลสำเร็จในการอบรม

ช. อย่าได้ฟังความเห็นของบางคนที่อยากให้เด็กรับศีลมหาสนิทครั้งแรกเมื่อโตมากแล้ว เพราะปีศาจจะเข้ามาชิงวิญญาณของเด็กคนนั้นเสียก่อน เพื่อทำลายความบริสุทธิ์ใจ ในพระศาสนจักรสมัยแรก ๆ มีธรรมเนียมที่จะให้เด็กเล็ก ๆ รับศีลมหาสนิทที่เหลือในวันบิסקา พอจะเห็นว่าพระศาสนจักรประสงค์จะให้เด็กรับศีลตั้งแต่อายุยังน้อย เมื่อเด็กคนหนึ่งรู้จักว่าอะไรเป็นแผ่นศีล อะไรเป็นขนมปังธรรมดา และรู้จักคำสอนพอสมควรแล้ว ไม่จำเป็นต้องดูอายุ ก็อัญเชิญองค์พระเยซูเจ้าไปครอบครองวิญญาณดวงนั้นได้

ซ. ในการสอนคำสอน เตือนให้รับศีลมหาสนิทบ่อย ๆ นักบุญนิลิป เนวี แนะนำให้ไปรับทุกอาทิตย์หรือบ่อยกว่านั้นก็ได้ พระสังคายนาแห่งเตรนท์กล่าวไว้ชัดเจนว่า ทุกครั้งที่คริสตชนไปวัดร่วมมิสซา ควรที่จะไปรับศีลมหาสนิทด้วย แน่ละ ไม่ใช่รับด้วยความปรารถนาเท่านั้น แต่รับพระองค์จริง ๆ เพื่อจะได้รับผลฝ่ายจิตใจมากยิ่งขึ้น จากการไปร่วมพิธีบูชาศีลมหาสนิท

3. ประโยชน์ของระบบป้องกัน

บางคนอาจบอกว่า วิธีนี้ปฏิบัติยาก พ่อสังเกตุแล้วว่า ง่ายสำหรับเด็ก เป็นที่นิยม และมีประโยชน์มากกว่า แต่สำหรับผู้บรรมนั้น ก็ลำบากบ้าง แต่ถ้าเขาลงมือทำด้วยจริงใจตั้งใจ ร้อนรน ความลำบากก็จะลดลง ผู้บรรมเป็นคนที่อุทิศชีวิตเพื่อความดีของเด็ก เขาจึงต้องเตรียมพร้อมที่จะเผชิญกับความยากลำบากทุกชนิดเพื่อบรรลุจุดหมาย ซึ่งมีทั้งสังคมศึกษาและศีลธรรมของศิษย์ของตน

นอกจากผลประโยชน์ดังกล่าว ยังมีอีกดังต่อไปนี้ก็คือ

ก. ศิษย์จะรู้สึกนับถือผู้บรรมตน จะรู้สึกคุณที่ได้บรรมตนมา ถือว่าครูและผู้ใหญ่ เป็นพี่ เป็นบิดาของตนเสมอ ไม่ว่าพวกเขาจะไปที่ไหน เขาจะนำความสุขมาสู่ครอบครัว เป็นพลเมืองดีของชาติ และเป็นคริสตชนที่ดี

ข. เมื่อเด็กคนหนึ่งเข้ามาอยู่ในโรงเรียน ไม่ว่าเขาจะมาในลักษณะนิสัยเช่นไรก็ตาม พ่อแม่แน่ใจว่า บุตรของตนจะไม่เลวลง แต่จะดีขึ้นเรื่อย ๆ ยิ่งกว่านั้น บางคนเคยเป็นลูกเหลือขอ แม้แต่ในโรงเรียนดัดสันดานก็ยังไม่ยอมรับ พอมารับการอบรมตามแนวทางนี้ เขาได้เปลี่ยนนิสัย มีความประพฤติเรียบร้อย และตั้งขึ้นเป็นคนมีเกียรติในสังคม เป็นหลักของครอบครัว เป็นที่นิยมชมชอบของคนในละแวกบ้าน

ค. ถ้ามีเด็กบางคนทีนิสัยไม่ดี เผอิญเข้ามาอยู่ในโรงเรียนของเรา ก็ไม่อาจชักจูงเพื่อน ๆ ในทางเสีย เด็กดีก็จะไม่รับเคราะห์จากพวกเขา เพราะเขาจะไม่มีเวลา ไม่มีที่หรือโอกาสเหมาะใด ๆ เลย เพราะผู้ดูแลซึ่งอยู่กับพวกเขาเสมอ จะคอยป้องกันตลอดเวลา

4. เกี่ยวกับการลงโทษ

มีระเบียบในการลงโทษใหม่ ถ้าเป็นไปได้ ไม่น่าจะมีการลงโทษเลย แต่ในที่ที่จำเป็นให้ถือหลักต่อไปนี้

ก. ให้ผู้บรรมพยายามให้เด็กรัก ถ้าอยากให้เด็กเกรงในกรณีเช่นนี้ การแสดงอาการเฉยเมยจะเป็นโทษที่ทำให้รู้สึกสำนึกตัวและไม่ทำให้โมโหด้วย

ข. กับเด็ก ๆ ต้องทำโทษเฉพาะเท่าที่ควร สำหรับบางคนการมองอย่างดุ ๆ มีผลมากกว่าการตบหน้าเสียด้วยซ้ำ ชมเมื่อทำดี ตีเมื่อเลินเล่อ ถือว่าเป็นรางวัลและโทษแล้ว

ค. บางกรณีพิเศษ ก็ให้ตีเตือนหรือทำโทษ ไม่ใช่ในที่สาธารณะ แต่เป็นการส่วนตัวผ่านสายตาเพื่อนและทำด้วยความรอบคอบอดทน เพื่อให้เด็กเข้าใจความผิดของเขาด้วยเหตุ

ด้วยผลและหลักศาสนา

ง. การทุบตีไม่ว่าแบบไหน ให้คุณเข้าอย่างทารุณ ดึงหู หรืออะไรทำนองนี้ ห้ามเด็ดขาด เพราะผิดกฎหมาย ทำให้เด็กไม่โตและผู้อบรมก็ต้องอับอาย

จ. ให้คุณพ่ออธิการชี้แจงระเบียบให้ทุกคนรับทราบ รวมทั้งรางวัลและโทษที่บังคับในระเบียบนั้นด้วย เพื่อกันไม่ให้เด็กแก้ตัวได้ว่า ตนไม่ทราบว่าเป็นสิ่งต้องห้าม

ถ้าในบ้านของเราทุกแห่งถือตามระบบการอบรมที่ว่ามานี้ พ่อเชื่อมั่นว่า เราจะประสบผลสำเร็จอย่างงดงาม โดยไม่ต้องใช้ไม้เรียวหรือการทำโทษรุนแรงอื่น ๆ พ่อใช้ชีวิตนี้กับเยาวชนมา 40 ปีแล้ว ยังนึกไม่ออกว่าเคยลงโทษใครบ้าง อาศัยพระเจ้าช่วย พวกเขามิได้แต่ทำหน้าที่ของเขาอย่างดีเท่านั้น แต่ทำทุกอย่างที่พ่อปรารถนา รวมทั้งเด็กที่ใคร ๆ คิดว่าจะไปไม่รอดแล้วด้วย

ดอนบอสโก